



הכנסת
היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין: 001855-2024)
ירושלים, כ"ט בטבת התשפ"ד
10 בינואר 2024

לכבוד
חברות וחברי הכנסת

שלום רב,

הנדון: סדרי הדיון להפסקת כהונתו של חבר הכנסת

סעיף 42א(ג) לחוק-יסוד: הכנסת, פרק ד' לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994 וסעיף 116 לתקנון הכנסת

בהמשך לשאלות חברי הכנסת, להלן סקירה תמציתית של סדרי הדיון להפסקת כהונתו של חבר הכנסת. לאור המשמעויות כבדות המשקל של ההחלטה על הפסקת כהונתו של חבר הכנסת, ההליך הקבוע בחוק-יסוד: הכנסת, בחוק הכנסת, התשנ"ד-1994 (להלן - "חוק הכנסת") ובתקנון הכנסת, הוא ארוך ומורכב כמפורט להלן¹:

1. בקשה להפסקת כהונתו של חבר הכנסת תוגש בכתב ליושב ראש הכנסת בצירוף נימוקים והחומר שעליו היא מתבססת. על הבקשה להיות חתומה בידי 70 חברי הכנסת כשלפחות 10 מהם חברים בסיעות שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה. יושב ראש הכנסת יעביר את הבקשה לוועדת הכנסת.

2. משהועברה הבקשה ליושב ראש ועדת הכנסת, חלים סדרי הדיון הבאים:

א. הדיון בוועדת הכנסת יתקיים בתוך שלושה שבועות מהיום שהבקשה הגיעה לוועדה, במועד שיקבע יושב ראש ועדת הכנסת.

ב. הודעה על מועד הדיון בוועדת הכנסת וכן מועד ההצבעה תימסר לחבר הכנסת שהבקשה הוגשה בעניינו ולחברי הוועדה, לפחות עשרה ימים מראש.

ג. במהלך הדיון בוועדת הכנסת תינתן הזדמנות להשמיע דברים: לחבר הכנסת (שרשאי להיות מיוצג על ידי עו"ד), ליועצת המשפטית לממשלה וליועצת המשפטית לכנסת.

ד. החלטת ועדת הכנסת להציע לכנסת להפסיק את חברותו של חבר הכנסת צריכה להתקבל ברוב של 3/4 מחבריה (והיא תועבר להחלטת הכנסת).

ה. רק חבר הכנסת שהשתתף בכל ישיבות ועדת הכנסת שבהן התקיים דיון מהותי בבקשה רשאי להשתתף בהצבעה; נוכחות בישיבה צריכה להיות לפחות במחצית ממשכה.

ו. ככל שהתקיימה יותר מישיבה מהותית אחת בוועדת הכנסת, יש להעמיד את כל הפרוטוקולים של הישיבות המהותיות לעיונם של חברי הכנסת הרשאים להשתתף בהצבעה.

3. החלטת ועדת הכנסת שלא להציע לכנסת להפסיק את חברותו של חבר הכנסת היא סופית.

¹ לסקירת המבחנים המהותיים לבחינת הפסקת כהונתו של חבר הכנסת ראו מכתבי מיום 7.11.2023 הרצ"ב למכתב זה.

4. החלטת ועדת הכנסת להציע לכנסת להפסיק את חברותו של חבר הכנסת תונח על שולחן הכנסת. משהונחה על שולחן הכנסת חלים סדרי הדיון הבאים :
- א. הדיון בכנסת יתקיים בתוך שלושה שבועות מיום החלטת ועדת הכנסת במועד שיקבע יושב ראש הכנסת. הודעה על מועד הדיון וכן מועד ההצבעה תימסר לחברי הכנסת לפחות עשרה ימים מראש.
- ב. טרם הדיון במליאה יועברו לחברי הכנסת המסמכים הבאים, תוך שתינתן להם הזדמנות נאותה לעיין בהם : הבקשה שהועברה לוועדה, ופרוטוקול הדיון בוועדת הכנסת.
- ג. הדיון בכנסת הוא דיון אישי. הדיון יפתח על ידי יושב ראש ועדת הכנסת במסגרת זמן שלא תעלה על עשר דקות ; אחרון הדוברים בדיון האישי יהיה חבר הכנסת שהצעת ועדת הכנסת נוגעת לו, במסגרת זמן שלא תעלה על 10 דקות (אך הוא רשאי לבקש לשאת את דבריו מיד לאחר יושב ראש ועדת הכנסת). יושב ראש ועדת הכנסת רשאי לסכם את הדיון במסגרת זמן שלא תעלה על חמש דקות ; גם שרים וסגני שרים שהם חברי כנסת רשאים להשתתף בדיון. עם זאת, כיוון שמדובר בהליך פנימי של הכנסת, לא יהא זה נכון לאפשר לשר לדבר בשם הממשלה באופן שדבריו יהוו סיכום הדיון ; טרם פתיחת הדיון יובהר שמי שלא ינכח באולם בעת ששמו יקרא לשאת דברים – לא יוכל לחזור לרשימת הדוברים.
- ד. טרם ההצבעה בכנסת יש להסביר לחברי הכנסת כי הם מצביעים על הצעת ועדת הכנסת להפסיק את חברותו של חבר הכנסת בעילה שפורטה בהצעתה של ועדת הכנסת.
- ה. החלטת הכנסת בהצעת ועדת הכנסת להפסקת חברותו של חבר הכנסת צריכה להתקבל ברוב של 90 חברי הכנסת.
5. אם הכנסת תחליט לקבל את הצעת ועדת הכנסת ברוב הדרוש – תתפנה משרתו של חבר הכנסת כעבור 14 ימים מיום החלטת הכנסת.
6. חבר הכנסת שהכנסת החליטה להפסיק את כהונתו רשאי לערער לבית המשפט העליון ; ניתן להגיש ערעור כאמור בתוך יומיים ממועד החלטת הכנסת.

בכבוד רב,



שגית אפיק

העתקים :

חבר הכנסת אמיר אוחנה, יושב ראש הכנסת
 חבר הכנסת אופיר כץ, יושב ראש ועדת הכנסת
 מר משה (צ'יקו) אדרי, מנכ"ל הכנסת
 מר דן מרזוק, מזכיר הכנסת
 עו"ד ארבל אסטרסון, היועצת המשפטית לוועדת הכנסת
 עו"ד אייל לב-ארי, היועץ המשפטי למליאת הכנסת
 הגב' נועה בירן-דדון, מנהלת ועדת הכנסת